ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

15. prosince 2009 *

Ve věci C-284/05,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 15. července 2005,

Evropská komise, zastoupená G. Wilmsem a P. Aaltem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Finské republice, zastoupené T. Pynnä a E. Bygglin, jakož i J. Heliskoskim a A. Guimaraes-Purokoski, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: finština.

podporované

Dánským královstvím, zastoupeným J. Moldem, jako zmocněncem,

Spolkovou republikou Německo, zastoupenou M. Lummou a U. Forsthoffem, jako zmocněnci,

Řeckou republikou, zastoupenou E.-M. Mamouna a K. Boskovitsem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

Italskou republikou, zastoupenou I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s G. De Bellisem, avvocato dello Stato, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

Portugalskou republikou, zastoupenou L. Inez Fernandesem, jako zmocněncem,

Švédským královstvím, zastoupeným A. Falk, jako zmocněnkyní,

vedlejšími účastníky řízení,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits a C. Toader, předsedové senátů, C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (zpravodaj), M. Ilešič, J. Malenovský a U. Lõhmus, soudci,

generální advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. listopadu 2008,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 10. února 2009,

vydává tento

Rozsudek

1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Finská republika tím, že v letech 1998 až 2002 osvobodila vojenskou výzbroj od dovozního cla, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývaly z článku 26 ES, článku 20 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen „celní kodex Společenství“), a v důsledku toho ze společného celního sazebníku, a tím, že odmítla vypočítat, stanovit a poskytnout Komisi z toho plynoucí vlastní zdroje, jakož i tím, že

odmítla zaplatit úroky z prodlení dlužné v důsledku toho, že Komisi neposkytla uvedené vlastní zdroje, nesplnila rovněž povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 2 a 9 až 11 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 ze dne 29. května 1989, kterým se provádí rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 155, s.1), ve znění nařízení Rady (Euratom, ES) č. 1355/96 ze dne 8. července 1996 (Úř. věst. L 175, s. 3, dále jen „nařízení č. 1552/89“), jakož i z článků 2 a 9 až 11 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 94/728/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 130, s. 1; Zvl. vyd. 01/03, s. 169).

Právní rámec

Právní úprava Společenství

2 Článek 2 odst. 1 rozhodnutí Rady 88/376/EHS, Euratom ze dne 24. června 1988 o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 185, s. 24; Zvl. vyd. 01/01, s. 176) a rozhodnutí Rady 94/728/ES, Euratom ze dne 31. října 1994 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst. L 293, s. 9) stanoví:

„Následující příjmy tvoří vlastní zdroje plynoucí do rozpočtu Společenství:

[…]

b) cla podle Společného celního sazebníku a jiná cla, která vyměřily nebo vyměří orgány Společenství v obchodu s třetími zeměmi, jakož i cla na výrobky spadající do působnosti Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli,

[…]“

3 Článek 20 celního kodexu Společenství č. 2913/92 stanoví:

„1. Cla a poplatky dlužné ze zákona v případě vzniku celního dluhu jsou založeny na celním sazebníku Evropských společenství.

[…]

3. Celní sazebník Evropských společenství obsahuje:

a) kombinovanou nomenklaturu zboží;

[…]

c) celní sazby a další podklady pro vyměřování cel běžně uplatňovaných u zboží, které je zahrnuto do kombinované nomenklatury zboží, pokud se jedná o

– cla

[…]

d) preferenční sazební opatření obsažená v dohodách, které Společenství uzavřelo s některými zeměmi nebo s některými skupinami zemí a které upravují poskytování preferenčního sazebního zacházení;

e) preferenční sazební opatření přijatá jednostranně Společenstvím vůči některým zemím, skupinám zemí nebo územím;

f) autonomní pozastavovací opatření poskytující snížení dovozního cla nebo osvobození od něj u některého zboží;

g) další sazební opatření vyplývající z jiných právních předpisů Společenství.

[…]“

4 Článek 217 odst. 1 celního kodexu Společenství stanoví:

„Celní orgány vypočtou výši dovozního cla nebo vývozního cla vyplývající z celního dluhu (dále jen ‚částku cla‘), jakmile mají potřebné údaje, a zapíší ji do účetních dokladů nebo na jiný rovnocenný nosič údajů (zaúčtování).

[…]“

5 V rámci poskytování vlastních zdrojů Společenství Komisi přijala Rada Evropské unie nařízení č. 1552/89, které se vztahuje na období dotčené v projednávané věci až do 30. května 2000. Uvedené nařízení bylo ode dne 31. května 2000 nahrazeno nařízením č. 1150/2000, které kodifikuje nařízení č. 1552/89, aniž by měnilo jeho obsah.

6 Článek 2 nařízení č. 1552/89 stanoví:

„1. Pro účely tohoto nařízení se nárok Společenství na vlastní zdroje uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom stanoví, jakmile jsou splněny podmínky stanovené celními předpisy, které se týkají zaúčtování částky nároku a vyrozumění dlužníka.

1a. Dnem stanovení podle odstavce 1 je den zaúčtování podle celních předpisů.

[…]“

7 Článek 9 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Postupem podle článku 10 poukáže každý členský stát vlastní zdroje na účet vedený na jméno Komise u ministerstva financí nebo jiného subjektu, který každý členský stát určí.

Tento účet je veden bezplatně.“

8 Podle čl. 10 odst. 1 uvedeného nařízení:

„Po odečtení 10 % na náklady spojené s vybíráním vlastních zdrojů podle čl. 2 odst. 3 rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom se vlastní zdroje uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) zmíněného rozhodnutí připisují na příslušné účty nejpozději v první pracovní den po 19. dni druhého měsíce následujícího po měsíci, v němž byl nárok stanoven podle článku 2 tohoto nařízení.

[…]“

9 Článek 11 nařízení č. 1552/89 stanoví:

„V případě jakéhokoli zpoždění v připisování částek na účet uvedený v čl. 9 odst. 1 zaplatí dotyčný členský stát úrok vypočtený podle úrokové míry uplatňované ke dni uplynutí lhůty na peněžním trhu daného členského státu na krátkodobé operace veřejného financování zvýšené o dva procentní body. Tato úroková míra se zvyšuje o 0,25 procentního bodu za každý měsíc prodlení. Takto zvýšená sazba se použije na celou dobu prodlení."

10 Podle článku 22 nařízení č. 1150/2000:

„Zrušuje se nařízení (EHS, Euratom) č. 1552/89.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v části A přílohy."

11 Kromě okolnosti, že nařízení č. 1552/89 odkazuje zejména na rozhodnutí 88/376 a nařízení č. 1150/2000 zejména na rozhodnutí 94/728, jsou články 2 a 9 až 11 uvedených nařízení v podstatě totožné.

12 Rozhodnutím Rady 2000/597/ES, Euratom ze dne 29. září 2000 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst. L 253, s. 42; Zvl. vyd. 01/03, s. 200) byla sazba 10 % uvedená v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1150/2000 zvýšena na 25 %.

13 Bod 1 odůvodnění uvedeného rozhodnutí uvádí:

„Evropská rada se na zasedání v Berlíně ve dnech 24. až 25. března 1999 usnesla mimo jiné na tom, že systém vlastních zdrojů Společenství by měl být spravedlivý, průhledný, hospodárný a jednoduchý a že by měl být založen na kritériích, která nejlépe vystihují schopnost každého členského státu přispívat."

14 Nařízení Rady (ES) č. 150/2003 ze dne 21. ledna 2003 o pozastavení dovozního cla pro některé zbraně a vojenskou výzbroj (Úř. věst. L 25, s. 1; Zvl. vyd. 02/13, s. 15) přijaté na základě článku 26 ES ve svém pátém bodě odůvodnění uvádí:

„Za účelem zohlednění ochrany vojenského tajemství členských států je nezbytné stanovit zvláštní správní postupy pro poskytování možnosti pozastavit clo. Vhodnou zárukou dodržování těchto podmínek by bylo prohlášení příslušného orgánu členského státu, jehož ozbrojeným silám jsou dotyčné zbraně nebo vojenská výzbroj určeny, které by mohlo být použito též jako celní prohlášení požadované celním kodexem. Toto prohlášení by mělo mít formu osvědčení. Je vhodné upřesnit formu těchto osvědčení a umožnit též vystavování těchto prohlášení pomocí prostřednictvím [vystavování těchto prohlášení prostřednictvím] počítačového zpracování dat."

15 Článek 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Toto nařízení stanoví podmínky pro autonomní pozastavení dovozního cla pro některé zbraně a vojenskou výzbroj, které byly ze třetích zemí dovezeny zodpovědnými orgány vojenské obrany členských států nebo jejich jménem."

16 Článek 3 odst. 2 uvedeného nařízení stanoví:

„Aniž je dotčen odstavec 1, lze z důvodů vojenského tajemství uvedené osvědčení a dovezené zboží předložit jiným orgánům, které určí pro tento účel dovážející členský stát. V takovém případě musí příslušný orgán, který osvědčení vydal, zaslat před 31. lednem a 31. červencem každého roku celním orgánům svého členského státu souhrnnou zprávu o těchto dovozech. Zpráva se vypracovává za dobu šesti měsíců, které bezprostředně předcházejí měsíci, ve kterém zpráva má být podána. Obsahuje číslo a datum vydání těchto osvědčení, datum dovozu, celkovou hodnotu a hrubou hmotnost výrobků dovezených podle těchto osvědčení."

17 V souladu se svým článkem 8 se nařízení č. 150/2003 použije ode dne 1. ledna 2003.

Postup před zahájením soudního řízení

18 V průběhu roku 2001 zahájila Komise proti Finské republice první řízení týkající se osvobození materiálu pro vojenské účely od dovozního cla. Uvedené řízení bylo ukončeno v roce 2003, přičemž v průběhu daného roku bylo proti uvedenému členskému státu zahájeno řízení, které vyústilo tímto sporem.

19 Dopisem ze dne 15. října 2003 vyzvala Komise Finskou republiku, aby provedla nezbytné výpočty za účelem určení částky vlastních zdrojů nevyplacené Společenství

následkem osvobození dovozu vojenského materiálu od cla v rozpočtových obdobích 1998 až 2002, aby uvedené zdroje poskytla Komisi a aby zaplatila úroky z prodlení dlužné na základě článku 11 nařízení č. 1150/2000.

20 V odpovědi ze dne 11. prosince 2003 uvedla Finská republika, že se domnívá, že z důvodu své specifické situace byla oprávněna odchýlit se od společné celní sazby na základě čl. 296 odst. 1 písm. b) ES, neboť materiál určený výhradně pro vojenské účely byl dovezen za účelem ochrany podstatných zájmů její bezpečnosti.

21 Komise se seznámila s odpovědí Finské republiky, dne 7. července 2004 vydala odůvodněné stanovisko a vyzvala daný členský stát, aby přijal opatření nezbytná k tomu, aby odůvodněnému stanovisku vyhověl ve lhůtě dvou měsíců od jeho obdržení. Uvedený členský stát odpověděl na odůvodněné stanovisko dne 2. září 2004 tak, že zopakoval a upřesnil úvahy uvedené výše.

22 Komise s ohledem na skutečnosti uvedené Finskou republikou a na to, že uvedený členský stát nevyhověl odůvodněnému stanovisku, podala projednávanou žalobu.

23 Předseda Soudního dvora usnesením ze dne 13. září 2007 povolil vedlejší účastenství Dánského království, Spolkové republiky Německo, Řecké republiky, Italské republiky, Portugalské republiky a Švédského království na podporu návrhových žádání Finské republiky.

K žalobě

Argumentace účastníků řízení

24 Komise tvrdí, že Finská republika se neprávem dovolává článku 296 ES za účelem odmítnutí platby cla za dotčené dovozy, neboť jeho vybrání neohrožuje podstatné zájmy bezpečnosti uvedeného členského státu.

25 Komise považuje za nesprávné úvahy Finské republiky sestávající z tvrzení, že informace o dovozech vojenské výzbroje, a tedy o bezpečnosti uvedeného členského státu, jí nemohou být poskytnuty, a že v důsledku toho jí nemusejí být vyplacena dotčená cla.

26 Komise se domnívá, že opatření zavádějící odchylky nebo výjimky, jako zejména článek 296 ES, musejí být vykládána restriktivně. Dotčený členský stát požadující použití daného článku by tedy měl prokázat, že splňuje všechny podmínky v něm stanovené, jestliže se zamýšlí odchýlit od článku 20 celního kodexu Společenství, kde je uvedena obecná zásada výběru cel, jak ji stanoví článek 26 ES.

27 Komise má rovněž za to, že pouhá okolnost, že výrobky jsou uvedeny na seznamu sestaveném rozhodnutím Rady č. 255/58 ze dne 15. dubna 1958, tedy na seznamu výrobků, na které se může vztahovat čl. 296 odst. 1 písm. b) ES, nepostačuje sama o sobě k tomu, aby bylo uvedené ustanovení uplatněno, neboť to předpokládá splnění všech podmínek v něm uvedených.

28 Komise tvrdí, že v důsledku toho Finské republice přísluší předložit konkrétní a podrobný důkaz o tom, že výběr dovozních cel dotčených v projednávané věci ohrožuje podstatné zájmy bezpečnosti uvedeného členského státu.

29 V tomto ohledu má Komise za to, že neobdržela podrobnou odpověď dokazující, pokud možno na základě přesných číselných údajů, že pokud by Finská republika provedla výběr cla z uvedených dovozů, jak stanoví celní předpisy Společenství, nebyla by schopna dostačujícím způsobem chránit podstatné zájmy své bezpečnosti. Ani uplatnění doložek o důvěrnosti obsažených v mezinárodních smlouvách, ani argumentace uvedeného členského státu, podle které vojenská tajemství brání použití celních předpisů Společenství, takovým důkazem nejsou.

30 Komise tvrdí, že v žádném okamžiku nepožadovala porušení doložek o důvěrnosti. Požadovala pouze to, aby byla dotčená cla vybrána a aby jí byla odvedena. Má za to, že v souladu s právní úpravou Společenství je postup výběru cel s to zajistit důvěrnost zpracovávaných údajů. Dohled nad dodržováním povinnosti zachovat důvěrnost navíc přísluší Finské republice, takže posledně uvedená se nemůže dovolávat ohrožení své bezpečnosti na základě toho, že její vlastní celní orgány nedodržují pravidla celního kodexu Společenství v dané oblasti.

31 Komise rovněž uvádí, že žádný jiný členský stát, který jednal v souladu s celními předpisy Společenství, si nestěžoval na způsob, jakým orgány Společenství zacházely s informacemi týkajícími se výběru cel z dovozu vojenské výzbroje a platby odpovídajících zdrojů Společenství.

32 Komise zdůrazňuje, že nevybrání dotčených cel Finskou republikou má za následek nerovnost mezi členskými státy ve vztahu k jejich příspěvkům do rozpočtu Společenství.

33 Finská republika má za to, že na základě čl. 296 odst. 1 písm. b) ES mají členské státy širokou posuzovací pravomoc ohledně opatření, která přijímají za účelem ochrany podstatných zájmů své bezpečnosti a která se týkají výrobků, na něž se vztahují ustanovení uvedeného odst. 1 písm. b). Dané ustanovení jim umožňuje odchýlit se od článku 26 ES a od celního kodexu Společenství v případech týkajících se materiálu určeného výhradně pro vojenské účely dovezeného za účelem ochrany podstatných zájmů jejich bezpečnosti, s ohledem na specifickou situaci dotčeného členského státu.

34 Finská republika se domnívá, že článek 296 ES má obecnou působnost a neomezuje se na určitá ustanovení Smlouvy. Umožňuje tedy odchýlit se od použití článku 26 ES, kteréžto ustanovení má sloužit jako právní základ zákonodárci Společenství při přijímání celních předpisů.

35 Finská republika má za to, že jí přísluší zhodnotit opatření nezbytná za účelem ochrany podstatných zájmů její bezpečnosti, a domnívá se, že aby mohl Soudní dvůr ověřit, že dotčený členský stát nezneužívá svá práva, přísluší danému státu upřesnit podstatné zájmy své bezpečnosti, kterých se dovolává, a prokázat, že přijal dotčená opatření s přesvědčením, že byla pro zajištění uvedených zájmů nezbytná.

36 Finská republika tvrdí, že nemohla dodržet celní řízení Společenství ohledně dovozu dotčeného obranného materiálu, aniž by riskovala, že se o informacích podstatných pro její bezpečnost dozví třetí osoba. Dodává, že za účelem zachování bezpečnosti dodávek

obranného materiálu obsahujícího vyspělé technologie musela velmi přísně dodržovat dohody o důvěrnosti, které uzavřela s prodávajícími státy před svým vstupem do Evropské unie.

37 Pokud jde podrobněji o odvedení cla, má Finská republika za to, že potřeba uplatnit článek 296 ES při dovozu vojenské výzbroje v zásadě závisí na tom, zda má dotčený členský stát vojenský průmysl určitého významu, na povaze dovezeného obranného materiálu a na míře, v jaké je uvedený členský stát odkázán na dovozy. Dotčenému členskému státu totiž přísluší střežit podstatné zájmy své bezpečnosti a určit, od kterých ustanovení Smlouvy se musí odchýlit na základě článku 296 ES.

38 Finská republika zdůrazňuje, že seznam vojenského materiálu, který osvobozuje od dovozního cla, není v podstatě širší než seznam uvedený v čl. 296 odst. 2 ES. Dodává, že na základě nařízení č. 150/2003 byl výběr cel z dovozu takové výzbroje rovněž vyloučen ode dne 1. ledna 2003. Od uvedeného data byly zájmy Finské republiky ohledně dovezeného obranného materiálu chráněny ustanoveními uvedeného nařízení. Rovnocenná potřeba však existovala i ohledně výrobků dovezených předtím. Finská republika zdůrazňuje, že její zájmy v oblasti dovezeného obranného materiálu byly v prosinci 2002 stejné jako v lednu 2003.

39 Finská republika tvrdí, že skutečnost, že členský stát osvobodil vojenský materiál od dovozního cla na základě článku 296 ES, neporušuje nezbytně zásadu řádné finanční správy, jež ukládá rovnoměrné rozdělení rozpočtového břemene mezi členské státy.

40 Finská republika je rovněž toho názoru, že článek 307 ES se na projednávanou věc nevztahuje, neboť její jednání bylo v souladu s právem Společenství, a zejména s článkem 296 ES. V odpověď Komisi, a podpůrně, nicméně uvedený členský stát tvrdí, že doložky o důvěrnosti obsažené ve smlouvách uzavřených před jeho přistoupením

k Evropské unii, ale prováděné zčásti po uvedeném přistoupení nelze zpochybnit či znovu sjednávat bez ohrožení samotného provádění daných smluv, a tedy jeho bezpečnosti.

41 Podpůrně požaduje Finská republika ohledně platby případných úroků z prodlení, aby byly počítány až od data vydání tohoto rozsudku, s ohledem na zvláště dlouhé trvání řízení a na odmítnutí Komise zahájit jednání o podmínečné platbě.

Závěry Soudního dvora

42 Celní kodex Společenství stanoví výběr cla z dovozu zboží k vojenskému užití, jako je dotčené zboží, pocházejícího ze třetích států. Žádné ustanovení celních předpisů Společenství nestanovilo pro období sporných dovozů, tedy od 1. ledna 1998 do 31. prosince 2002, zvláštní osvobození takového druhu zboží od cel z dovozu. V důsledku toho pro dané období neexistovalo ani výslovné osvobození od povinnosti zaplatit příslušným orgánům dlužná cla spolu s případnými úroky z prodlení.

43 Z přijetí nařízení č. 150/2003 o pozastavení dovozního cla pro některé zbraně a vojenskou výzbroj ode dne 1. ledna 2003 lze mimoto vyvodit, že zákonodárce

Společenství vycházel z předpokladu, že před uvedeným datem existovala povinnost zaplatit uvedená cla.

44 Finská republika v žádném okamžiku nepopřela existenci sporných dovozů ve sledovaném období. Omezila se na zpochybnění práva Společenství na dotčené vlastní zdroje a na argument, že podle článku 296 ES povinnost platit clo za dovoz zbrojního materiálu ze třetích států závažně poškozuje podstatné zájmy její bezpečnosti.

45 Podle ustálené judikatury Soudního dvora členským státům sice přísluší přijmout opatření způsobilá k zajištění jejich vnitřní a vnější bezpečnosti, avšak z toho nevyplývá, že by se taková opatření zcela vymykala uplatnění práva Společenství (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 26. října 1999, Sirdar, C-273/97, Recueil, s. I-7403, bod 15, a ze dne 11. ledna 2000, Kreil, C-285/98, Recueil, s. I-69, bod 15). Jak totiž Soudní dvůr již uvedl, Smlouva stanoví výslovné odchylky použitelné v situacích, jež mohou mít vliv na veřejnou bezpečnost, pouze v článcích 30 ES, 39 ES, 46 ES, 58 ES, 64 ES, 296 ES a 297 ES, které se týkají výjimečných a jasně vymezených případů. Z toho nelze vyvodit závěr, že existuje obecná výhrada, která by byla inherentně obsažena ve Smlouvě a která by vylučovala všechna opatření přijatá za účelem veřejné bezpečnosti z rozsahu působnosti práva Společenství. Uznání existence takové výhrady nezávisle na zvláštních požadavcích ustanovení Smlouvy by mohlo ohrozit závazný charakter práva Společenství a jeho jednotné uplatnění (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 11. března 2003, Dory, C-186/01, Recueil, s. I-2479, bod 31 a citovaná judikatura).

46 Mimoto, podle ustálené judikatury týkající se odchylek od základních svobod, musejí být odchylky stanovené v článcích 296 ES a 297 ES vykládány restriktivně (viz zejména rozsudky ze dne 31. ledna 2006, Komise v. Španělsko, C-503/03, Sb. rozh. s. I-1097,

bod 45; ze dne 18. července 2007, Komise v. Německo, C-490/04, Sb. rozh. s. I-6095, bod 86, a ze dne 11. září 2008, Komise v. Německo, C-141/07, Sb. rozh. s. I-6935, bod 50).

47 Konkrétněji je třeba ohledně článku 296 ES uvést, že ačkoli daný článek uvádí opatření, jež členský stát může považovat za nezbytná k ochraně podstatných zájmů své bezpečnosti, nebo informace, o jejichž zveřejnění se členský stát domnívá, že je v rozporu s uvedenými zájmy, nelze tento článek nicméně vykládat tak, že uděluje členským státům pravomoc odchýlit se od ustanovení Smlouvy prostým odkazem na uvedené zájmy.

48 Navíc v oblasti daně z přidané hodnoty Soudní dvůr v rozsudku ze dne 16. září 1999, Komise v. Španělsko (C-414/97, Recueil, s. I-5585), určil nesplnění povinnosti z toho důvodu, že Španělské království neprokázalo, že by osvobození dovozů a nákupů výzbroje, munice a materiálu určených výhradně k vojenskému užití od uvedené daně, které bylo stanoveno španělskou právní úpravou, bylo odůvodněné na základě článku 296 odst. 1 písm. b) ES potřebou chránit podstatné zájmy bezpečnosti uvedeného členského státu.

49 V důsledku toho přísluší členskému státu, který se dovolává článku 296 ES, aby prokázal potřebu využít odchylky stanovené v daném článku za účelem ochrany podstatných zájmů své bezpečnosti.

50 S ohledem na uvedené úvahy nelze připustit, aby členský stát namítal zdražení vojenského materiálu z důvodu uplatnění cel na dovozy takového materiálu

pocházejícího ze třetích států, aby si ke škodě ostatních členských států, jež samy cla z takových dovozů vybírají a odvádějí, činil nárok na to nepodléhat povinnostem, které pro něj vyplývají z finanční solidarity vůči rozpočtu Společenství.

51 Pokud jde o argument, podle kterého celní řízení Společenství nemůže zajistit bezpečnost Finské republiky s ohledem na požadavky důvěrnosti obsažené ve smlouvách uzavřených s vyvážejícími státy, je třeba zdůraznit, jak správně poznamenává Komise, že uplatnění celního režimu Společenství znamená zásah subjektů Společenství či vnitrostátních subjektů, jež jsou za účelem ochrany podstatných zájmů bezpečnosti členských států povinny zachovávat v potřebném rozsahu důvěrnost v případě zacházení s citlivými údaji.

52 Mimoto prohlášení, jež členské státy musí pravidelně vyplňovat a předávat Komisi, nepředpokládají dosažení takové míry přesnosti, jaká by mohla vést k poškození zájmů uvedených států jak v oblasti bezpečnosti, tak v oblasti důvěrnosti.

53 Z těchto podmínek a v souladu s článkem 10 ES, podle něhož členské státy mají napomáhat Komisi v jejím poslání dbát na dodržování Smlouvy, jsou členské státy povinny poskytnout uvedenému orgánu potřebné dokumenty k ověření řádného odvádění vlastních zdrojů Společenství. Daná povinnost však není na překážku tomu, jak uvedl generální advokát v bodě 168 svého stanoviska, aby členské státy případ od případu a výjimečně, na základě článku 296 ES, omezily předávané informace na určité části dokumentu nebo je odmítly předat v plném rozsahu.

54 S ohledem na uvedené úvahy Finská republika neprokázala splnění podmínek nezbytných pro použití článku 296 ES.

55 Ohledně návrhového žádání Finské republiky směřujícího k omezení účinků tohoto rozsudku, pokud jde o povinnost zaplatit úroky z prodlení, na období po jeho vydání, je třeba uvést, že je odůvodněno zvláště dlouhým trváním řízení a odmítnutím Komise zahájit jednání o podmínečné platbě.

56 V tomto ohledu je třeba připomenout, že jen výjimečně mohou okolnosti přimět Soudní dvůr k tomu, aby na základě obecné zásady právní jistoty, která je vlastní právnímu řádu Společenství, omezil možnost všech zúčastněných osob dovolávat se ustanovení, jehož výklad podal, za účelem zpochybnění právních vztahů založených v dobré víře (viz zejména rozsudek ze dne 23. května 2000, Buchner a další, C-104/98, Recueil, s. I-3625, bod 39).

57 Soudní dvůr se totiž k tomuto řešení uchýlil pouze za přesně vymezených okolností, když existovalo riziko závažných hospodářských dopadů způsobených obzvláště vysokým počtem právních vztahů založených v dobré víře na základě právní úpravy považované za platnou a účinnou, a jevilo se, že jednotlivci a vnitrostátní orgány byli vedeni k chování, které nebylo v souladu s právní úpravou Společenství z důvodu objektivní a závažné nejistoty ohledně dosahu ustanovení práva Společenství, nejistoty, ke které případně přispělo i samotné chování jiných členských států nebo Komise (rozsudek ze dne 12. září 2000, Komise v. Spojené království, C-359/97, Recueil, s. I-6355, bod 91).

58 I za předpokladu, že by rozsudky vydané na základě článku 226 ES měly stejné účinky jako rozsudky vydané na základě článku 234 ES, a že by tudíž důvody právní jistoty výjimečně mohly činit nezbytným omezení jejich časových účinků (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 7. června 2007, Komise v. Řecko, C-178/05, Sb. rozh. s. I-4185, bod 67, a ze dne 12. února 2009, Komise v. Polsko, C-475/07, Sb. rozh. s. I-19, zveřejněné

shrnutí, bod 61, jakož i ze dne 29. března 2009, Komise v. Řecko, C-559/07, Sb. rozh. s. I-47, zveřejněné shrnutí, bod 78), stačí konstatovat, že Finská republika se ve svém písemném vyjádření ani při jednání nijak nepokusila prokázat, že existuje riziko závažného hospodářského dopadu.

59 Návrhové žádání Finské republiky týkající se omezení časových účinků tohoto rozsudku musí být v důsledku toho zamítnuto.

60 Z výše uvedeného vyplývá, že Finská republika tím, že v letech 1998 až 2002 osvobodila vojenský materiál od dovozního cla, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývaly z článku 26 ES, článku 20 celního kodexu Společenství, a v důsledku toho ze společného celního sazebníku, a tím, že odmítla vypočítat, stanovit a poskytnout Komisi z toho plynoucí vlastní zdroje, jakož i tím, že odmítla zaplatit úroky z prodlení dlužné v důsledku toho, že Komisi neposkytla uvedené vlastní zdroje, nesplnila rovněž povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 2 a 9 až 11 nařízení č. 1552/89, jakož i z článků 2 a 9 až 11 nařízení č. 1150/2000.

K nákladům řízení

61 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Finská republika neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

62 V souladu s čl. 69 odst. 4 prvním pododstavcem jednacího řádu Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Italská republika, Portugalská republika a Švédské království, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, ponesou vlastní náklady.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) **Finská republika tím, že v letech 1998 až 2002 osvobodila vojenský materiál od dovozního cla, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 26 ES, článku 20 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, a v důsledku toho ze společného celního sazebníku, a tím, že odmítla vypočítat, stanovit a poskytnout Komisi Evropských společenství z toho plynoucí vlastní zdroje, jakož i tím, že odmítla zaplatit úroky z prodlení dlužné v důsledku toho, že Komisi Evropských společenství neposkytla uvedené vlastní zdroje, nesplnila rovněž povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 2 a 9 až 11 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 ze dne 29. května 1989, kterým se provádí rozhodnutí 88/376/EHS, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství, ve znění nařízení Rady (Euratom, ES) č. 1355/96 ze dne 8. července 1996, jakož i z článků 2 a 9 až 11 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 94/728/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství.**

2) Finské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.

3) Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Italská republika, Portugalská republika a Švédské království ponesou vlastní náklady řízení.

Podpisy.